

PAU. Curs 2005-2006

Exercici 1

Llegiu el text següent i responeu a les qüestions.

No tenim, Senyor, la pretensió de debilitar, ni encara menys d'atacar, la gloriosa unitat de la pàtria espanyola; ans al contrari, volem enfortir-la i consolidar-la; però entenem que per aconseguir-ho no és bon camí ofegar i destruir la vida regional per substituir-la per la del centre, sinó que creiem que el que és convenient i alhora just és donar expansió, desenvolupament i vida espontània i lliure a les diverses províncies d'Espanya perquè de totes les parts de la Península surti la glòria i la grandesa de la nació espanyola.

El que nosaltres volem, Senyor, és que a Espanya s'implanti un sistema regional adequat a les seves condicions actuals. [...]

Senyor: se'ns arrabassà el nostre sistema administratiu, que avui troben bo i imiten nacions cultes d'Europa, per ser substituït pel sistema castellà, i avui per una còpia imperfecta i viciosa del sistema francès.

Només podem usar la nostra llengua a les nostres llars i en converses familiars; desterada de les escoles, ho ha estat més tard de la contractació pública i també dels tribunals, en els quals moltes vegades, i per molt il·lustrats que siguin, ni els jutges entenen els testimonis i processats, ni aquests entenen els jutges.

I com si amb tot això no n'hi hagués prou, fa temps que s'amenaça, i avui s'intenta destruir amb obstinació, o si més no adulterar, el nostre dret civil, base indeleble de la robusta i moral organització de la família catalana i de la nostra propietat, que va augmentant i creixent a mesura que unes generacions succeeixen a unes altres generacions.

A força de treball i privacions de tota mena, els nostres industrials han creat una indústria espanyola que en quaranta anys ha progressat i assolit un nivell altíssim. Aquesta indústria és atacada d'arrel d'uns quants anys ençà, i darrerament ho ha estat i ho és per mitjà del tractat amb França i del projecte de *modus vivendi* amb Anglaterra.

Memorial de Greuges presentat a Alfons XII, març de 1885

Reproduït dins: Albert Balcells, *Cataluña contemporánea I (siglo XIX)*, Madrid, 1977

Qüestions

1. Resumiu les idees principals del text i situeu-lo en el seu context històric. [1 punt]
2. Indiqueu el significat de la frase: «El que nosaltres volem, Senyor, és que a Espanya s'implanti un sistema regional adequat a les seves condicions actuals» i assenyaieu la importància de Valentí Almirall dins del moviment catalanista del segle XIX. [1,5 punts]
3. Expliqueu l'evolució del catalanisme des del seu origen fins al 1901. [2,5 punts]

Exercici 2

Observeu les dades estadístiques següents i contesteu les qüestions.

Distribució de la població activa catalana per sectors econòmics (en %)

	1930	1940	1950
Agricultura i pesca	26,3	26,2	22,4
Indústria i construcció	51,3	43,6	47,8
Serveis	22,4	30,2	29,8

*Història econòmica de la Catalunya contemporània (vol. V),
Barcelona, Enciclopèdia Catalana, 1989*

Qüestions

1. Descriuiu les dades i situeu-les en el seu context històric. [1 punt]
2. Relacioneu les conseqüències de la Guerra Civil Espanyola amb la caiguda de la població activa del sector secundari en la postguerra. [1,5 punts]
3. Exposeu les línies generals de l'evolució econòmica i social de Catalunya i d'Espanya durant la postguerra (1939-1959). [2,5 punts]

Exercici 1

Llegiu el text següent i responeu a les qüestions.

La Junta Democrática propugna:

1. La formación de un Gobierno provisional que sustituye al actual, para devolver al hombre y a la mujer españoles, mayores de dieciocho años, su plena ciudadanía mediante el reconocimiento legal de las libertades, derechos y deberes democráticos.
2. La amnistía absoluta de todas las responsabilidades por hechos de naturaleza política, y la liberación inmediata de todos los detenidos por razones políticas y sindicales.
3. La legalización de los partidos políticos sin exclusiones.
4. La libertad sindical y la restitución al movimiento obrero del patrimonio del Sindicato Vertical.
5. Los derechos de huelga, de reunión y de manifestación política.
6. La libertad de prensa, radio, de opinión y de información objetiva en los medios estatales de comunicación social, especialmente en la televisión. [...]
7. El reconocimiento, bajo la unidad del Estado español, de la personalidad política de los pueblos catalán, vasco, gallego y de las comunidades regionales que lo decidan democráticamente. [...]

Declaració de la «Junta Democrática de España», constituïda a París el juliol de 1974

Qüestions

1. Indiqueu les idees principals del document i situeu-lo en el seu context històric. [1 punt]
2. Exposeu quins partits polítics o associacions van impulsar i participar en la creació de la Junta i quins no ho van fer. Expliqueu breument l'evolució ideològica que van tenir els principals partits de l'oposició al franquisme a principis dels anys setanta. [1,5 punts]
3. Expliqueu breument la lluita antifranquista a Espanya i Catalunya entre 1959 i 1975 esmentant les forces d'oposició i la seva ideologia, fent incidència també en la mobilització obrera i estudiantil. [2,5 punts]

Exercici 2

Observeu les dades següents i responeu a les qüestions.

Vagues a Espanya, 1914-1920

	vagues	vaguistes
1914	212	76.373
1915	169	35.413
1916	237	159.667
1917	306	85.902
1918	463	136.078
1919	895	198.733
1920	1.060	264.080

Font: Juan Antonio Lacomba,
La crisis española de 1917, Madrid, 1970, p. 374

Qüestions

1. Descriviu les dades i situeu-les en el seu context històric. [1 punt]
2. Expliqueu les causes d'aquesta gran conflictivitat obrera i les característiques del moviment obrer durant aquests anys. [1,5 punts]
3. Expliqueu el desenvolupament del moviment obrer durant el període 1875-1914. [2,5 punts]

PAU. Curs 2005-2006

Exercici 1

Llegiu el text següent i responeu a les qüestions.

Yo, Francisco Franco Bahamonde, Caudillo de España, consciente de mi responsabilidad ante Dios y ante la Historia, en presencia de las Cortes del Reino, promulgo como Principios del Movimiento Nacional, entendido como comunión de los españoles en los ideales que dieron vida a la Cruzada, los siguientes:

I. España es una unidad de destino en lo universal. El servicio a la unidad, grandeza y libertad de la Patria es deber sagrado y tarea colectiva de todos los españoles.

II. La Nación española considera como timbre de honor el acatamiento a la Ley de Dios según doctrina de la Santa Iglesia, Católica, Apostólica y Romana, única verdadera y fe inseparable de la conciencia nacional, que inspirará su legislación.

[...]

IV. La unidad entre los hombres y las tierras de España es intangible. La integridad de la Patria y su independencia son exigencias de la comunidad nacional. Los Ejércitos de España, garantía de su seguridad y expresión de las virtudes heroicas de nuestro pueblo, deberán poseer la fortaleza necesaria para el mejor servicio.

V. La comunidad nacional se funda en el hombre, como portador de valores eternos, y en la familia, como base de la vida social; pero los intereses individuales y colectivos han de estar subordinados siempre al bien común de la Nación, constituida por las generaciones pasadas, presentes y futuras. La Ley ampara por igual el derecho de todos los españoles.

VI. El pueblo español, unido en un orden de Derecho informado por los postulados de autoridad, libertad y servicio, constituye el Estado Nacional. Su forma política es, dentro de los principios inmutables del Movimiento Nacional y de cuanto determinan la Ley de Sucesión y demás Leyes Fundamentales, la Monarquía tradicional, católica, social y representativa.

Principios del Movimiento Nacional (17 de maig de 1958)

Qüestions

1. Resumiu les idees principals del text i situeu-lo en el seu context històric. [1 punt]
2. Què era el *Movimiento Nacional*? Què eren les *Leyes Fundamentales*? Què es va establir en la *Ley de Sucesión* que s'esmenta en el text? [1,5 punts]
3. Exposeu l'evolució política d'Espanya des de 1939 a 1959. [2,5 punts]

Exercici 2

Observeu les dades següents i contesteu les qüestions.

Distribució dels escons dels districtes de Catalunya al Congrés dels Diputats (1901-1923)*

Forces polítiques	1901	1903	1905	1907	1910	1914	1916	1918	1919	1920	1923
Liberals	25	9	19	1	12	7	14	6	-	-	9
Conservadors	8	16	7	2	4	8	5	2	-	-	2
Altres partits dinàstics	-	-	-	-	-	2	-	1	13	16	1
Lliga Regionalista	6	5	7	16	9	12	13	21	16	17	21
Tradicionalistes	1	-	-	6	2	1	1	2	2	1	1
Republicans	4	14	11	15	8	4	6	1	3	4	2
Republicans catalanistes	-	-	-	4	9	6	3	8	8	5	6
Reformistes	-	-	-	-	-	4	2	2	2	1	2
PSOE	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-
Total diputats	44	44	44	44	44	44	44	44	44	44	44

* Anys en què tingueren lloc eleccions generals a Espanya.

Font: Albert Balcells, Joan B. Culla, Conxita Mir,
Les eleccions generals a Catalunya de 1901 a 1923,
Barcelona, 1982, p. 375. Reelaborat.

Qüestions

1. Resumiu la informació que proporcionen les dades i situeu-la en el seu context històric. [1 punt]
2. Identifiqueu la ideologia i algun líder destacat de les següents forces polítiques: partits dinàstics, Lliga Regionalista, Tradicionalisme i Republicanisme, i comenteu el resultat de les eleccions de 1907. [1,5 punts]
3. Expliqueu l'evolució del catalanisme des de 1901 fins a 1923. [2,5 punts]

Exercici 1

Llegiu el text següent i responeu a les qüestions.

Culminada con la Ley Orgánica del Estado la conformación constitucional del Régimen, despejada con la proclamación de don Juan Carlos la expectativa sucesoria, es tarea primordial del Gobierno acometer todas las medidas de desarrollo político tendentes a desenvolver en plenitud la virtualista de aquella norma [...].

Al servicio de aquellos fines, y siempre inspirados por los criterios citados, anunciamos:

Primero. La retirada del proyecto de Ley de Régimen Local y la remisión de un texto nuevo, que tendrá entrada en estas Cortes antes de 31 de mayo próximo [...].

Segundo. El desarrollo de la disposición transitoria quinta del Reglamento de las Cortes, que impone al Gobierno la remisión a la Cámara de un proyecto de ley que contemple y regule el régimen de incompatibilidades para el desempeño de la función parlamentaria. [...]

Tercero. La inmediata aceleración del desarrollo de la Ley Sindical, que impone el estudio de los decretos de reconocimientos de los Sindicatos oficiales y la posterior elaboración autónoma por estos respectivos estatutos. [...]

Y, finalmente, el estudio y redacción de un estatuto de derecho de Asociación para promover la ordenada concurrencia de criterios, conforme a los principios y normas de nuestras Leyes Fundamentales.

Discurs de Carlos Arias Navarro el 1974.

Diario de Sesiones de las Cortes Españolas, 12 de febrer de 1974

Qüestions

1. Identifiqueu les idees més importants del document i situeu-lo en el seu context històric. [1 punt]
2. Exposeu la trajectòria política d'Arias Navarro i quin càrrec tenia en aquell moment. Expliqueu els fets més destacats de la política franquista en els seus últims anys (1973-1975). [1,5 punts]
3. Expliqueu breument quin va ser el marc polític del franquisme entre 1960 i 1973, esmentant, també, quines eren les diferents famílies o grups polítics del franquisme i la seva ideologia. [2,5 punts]

Exercici 2

Observeu les següents taules estadístiques i responeu a les qüestions.

Cens obrer de la població espanyola de 1860 en nombre de persones

Jornalers del camp	2.354.000
Servei domèstic	818.000
Pobres de solemnitat	262.000
Propietaris	1.466.000
Jornalers de fàbriques	150.000
Miners	23.000
Empleats de ferrocarril	5.000
Clergat secular i regular	62.000
Empleats	70.000
Comerciants	70.000
Fabricants	13.000
Artesans	665.000
Industrials (petits comerciants)	333.000
Professions liberals	100.000
Arrendataris	500.000

M. Tuñón de Lara, *El movimiento obrero en la historia de España*, Madrid, 1972

Taxes de natalitat i mortalitat a Espanya

	Taxa de natalitat ‰	Taxa de mortalitat ‰
1860	36,5	27,2
1861-1865	38,7	29,3
1866-1870	36,5	30,9

J. Paredes (coord.), *Historia contemporánea de España (1808-1839)*, Madrid, 1996

Qüestions

1. Analitzeu les dades que es desprenen de les taules estadístiques i situeu-les en el seu context històric. [1 punt]
2. Exposeu l'evolució demogràfica a Espanya i Catalunya durant el segle XIX fent esment a la importància de les migracions i tenint en compte els desequilibris territorials que la industrialització va comportar. [1,5 punts]
3. Expliqueu l'evolució de les classes socials (grups socials) a Espanya i a Catalunya en el segle XIX, i les conseqüències socials de la industrialització. [2,5 punts]